

Time: 3 Hours

Total Mark: 100

- N.B.: 1. All Questions are compulsory and carry equal marks.
2. Each question carries 20 marks.
3. Each question has an internal option.

Q1. Examine the evolution of the idea of Maharashtra.

OR

Q1. Discuss the development of social reform movement in Maharashtra.

Q2. Explain the development related issues of Marathwada region.

OR

Q2. Describe in detail the Dandekar Committee report.

Q3. Discuss the role of chief minister in politics of Maharashtra.

OR

Q3. Write on composition and functions of Maharashtra Vidhan Sabha.

Q4. Critically evaluate the various stages of Dalit Politics.

OR

Q4. Explain the concept of dominant caste and write on its role in politics of Maharashtra.

Q5. Write short notes on : (**any Two**)

- a) Sanyukta Maharashtra
- b) OBC politics in Maharashtra.
- c) High court.
- d) Maharashtra Vidhan Parishad.

वेळ : 3 तास

एकूण गुण: 100

- N.B.: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत आणि त्यांना समान गुण आहेत.
2. प्रत्येक प्रश्नाला 20 गुण आहेत.
3. प्रत्येक प्रश्नाला अंतर्गत पर्याय आहे.

Q1. महाराष्ट्राच्या संकल्पनेच्या उत्क्रांतीचे परीक्षण करा.

किंवा

Q1. महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणा चळवळीच्या विकासाची चर्चा करा.

Q2. मराठवाडा विभागाच्या विकासाशी संबंधित समस्या समजावून सांगा.

किंवा

Q2. दांडेकर समितीच्या अहवालांचे वर्णन करा.

Q3. महाराष्ट्राच्या राजकारणात मुख्यमंत्र्यांच्या भूमिकेवर चर्चा करा.

किंवा

Q3. महाराष्ट्र विधानसभेची रचना आणि कार्ये यावर लिहा.

Q4. दलित राजकारणाच्या विविध टप्प्यांचे समीक्षात्मक मूल्यमापन करा.

किंवा

Q4. प्रभुत्वशाली जातीची संकल्पना स्पष्ट करा आणि महाराष्ट्राच्या राजकारणात तिची भूमिका लिहा.

Q5. टिपा लिहा: (कोणत्याही दोन)

- अ) संयुक्त महाराष्ट्र.
ब) महाराष्ट्रातील ओबीसीचे राजकारण.
क) उच्च न्यायालय.
ड) महाराष्ट्र विधान परिषद.